

Kuuden suurimman kaupungin lastensuojelun palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2013

VD/8475/00.02.02.00/2014

Lastensuojelun Kuusikko-raportissa 2013 luodaan aluksi yleiskuva lastensuojelusta esittelemällä lastensuojeluprosessia sekä tarkastelemalla lastensuojelun asiakasmääriä ja kustannuksia kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen tarkastellaan erikseen avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon asiakasmääriä, palveluita ja kustannuksia. Lopuksi käsitellään lastensuojelun henkilöstömääriä.

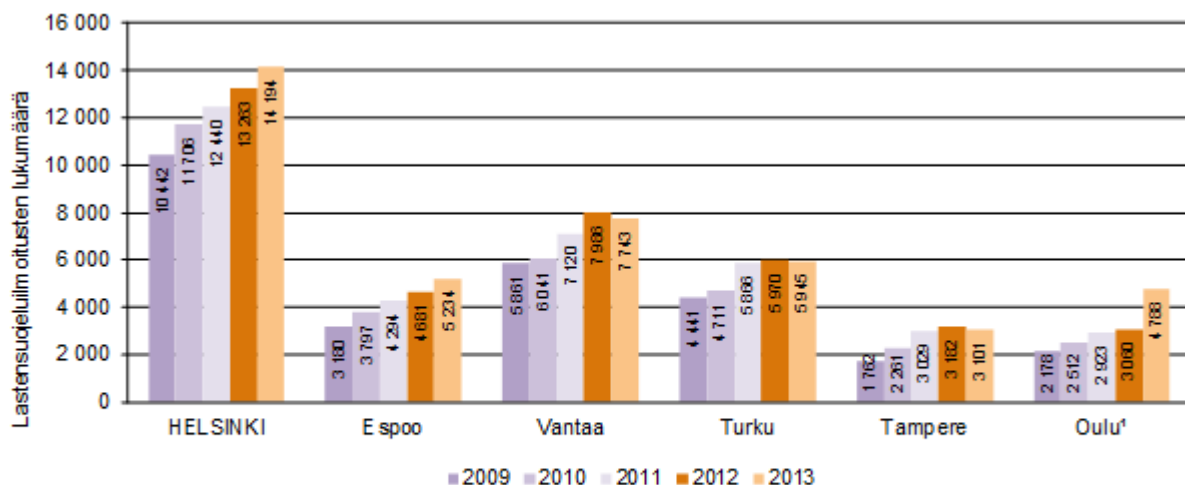
Oulun luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin, sillä Oulu yhdistyi naapurikuntiensa Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-lin kanssa 1.1.2013.

Lastensuojeluilmoitukset

Lastensuojeluasia tulee vireille useimmiten niin, että sosiaalityöntekijä vastaanottaa lastensuojeluilmoituksen. Lastensuojeluasia voi tulla vireille myös hakemuksesta tai pyynnöstä lastensuojelutarpeen selvittämiseksi. Lisäksi 1.3.2010 alkaen on ollut voimassa ennakkollista lastensuojeluilmoitusta koskeva säännös. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus on tehtävä ennen lapsen syntymää, jos on perusteltua syytä epäillä, että lapsi tarvitsee lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

Lastensuojeluilmoitusten määrä on jatkanut kasvuaan vuoteen 2012 verrattuna Espoossa (11,8%) ja Helsingissä (7%). Oulussa lastensuojeluilmoitusten lukumäärä kaksinkertaistui edellisistä vuodesta kuntaliitoksen vuoksi. Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä laski Vantaalla (-3%), Tampereella (-2,5%) ja Turussa (-0,4%).

Lastensuojelu ilmoitusten lukumäärä Kuusikko-kunnissa 2009-2013

* Oulun tiedot vuosilta 2009-2012 kanta-Oulun tiedoilla, vuosi 2013 uuden Oulun tiedoilla (kuntaliitos 1.1.2013 Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii)

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä on lähes kaksinkertainen ilmoitusten kohteena oleviin lapsiin verrattuna. Vuonna 2013 kuutoskaupungeissa tehtiin keskimäärin 1,8 ilmoitusta lasta kohden. Keskimäärin 7,2 prosenttia 0-17-vuotiaista oli lastensuojeluilmoitusten kohteena kuutoskaupungeissa. Turussa (9,4 %) ja Vantaalla (9,3 %) osuus oli kaupunkien keskiarvoa huomattavasti suurempi, Espoossa (5 %) matalampi. Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleiden lasten väestöosuus oli vuonna 2013 korkeampi kuin vuonna 2009 kaikissa kuutoskaupungeissa.

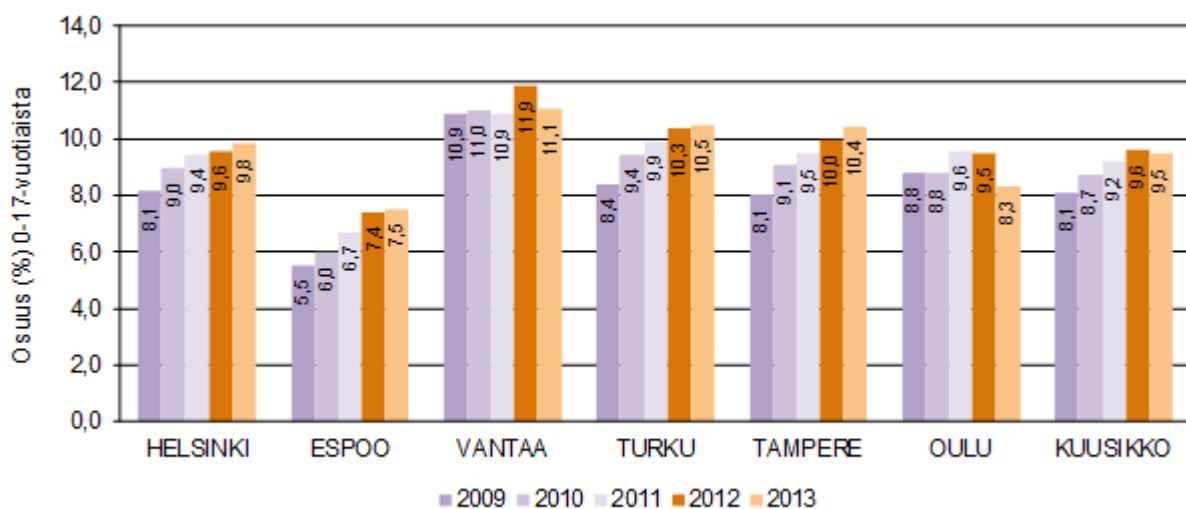
Lastensuojeluilmoituksista noin 76 prosenttia on viranomaisten tekemiä. Viranomaisista eniten ilmoituksia tekee poliisi (32 % viranomaisten tekemistä ilmoituksista). Myös Vantaalla eniten lastensuojeluilmoituksia tekee poliisi. Poliisin tekemien lastensuojeluilmoitusten syyt liittyvät näpistyksistä, kotihälytystilanteisiin, joissa on aikuisten runsasta päihteidenkäyttöä ja/tai perheväkivaltaa.

Lastensuojelun asiakkaat

Kuutoskaupungeissa asiakasmäärä kasvoi Oulun kuntaliitoksen myötä 4,7 prosenttia, mutta ilman Oulua muutos oli 1,8 prosenttia. Vantaa oli ainoa kaupunki, jossa asiakasmäärä laski edellisestä vuodesta (-6,1 %). Vantaan asiakasmäärän väheneminen selittyy avohuollon asiakasmäärän tilastointitavan muutoksella.

91,5 prosenttia kuutoskaupunkien lastensuojelun 0-17-vuotiaista asiakkaista oli vuonna 2013 avohuollon asiakkaana. Sijoitettujen osuus 0-17-vuotiaista asiakkaista vaihteli Vantaan ja Tampereen 15,7 prosentista Turun 20,8 prosenttiin. On huomioitava, että sama lapsi on voinut vuoden aikana olla sekä avo-, sijais- että jälkihuollon asiakkaana.

Lastensuojelun 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden osuus samanikäisestä väestöstä Kuusikko-kunnissa 2009-2013

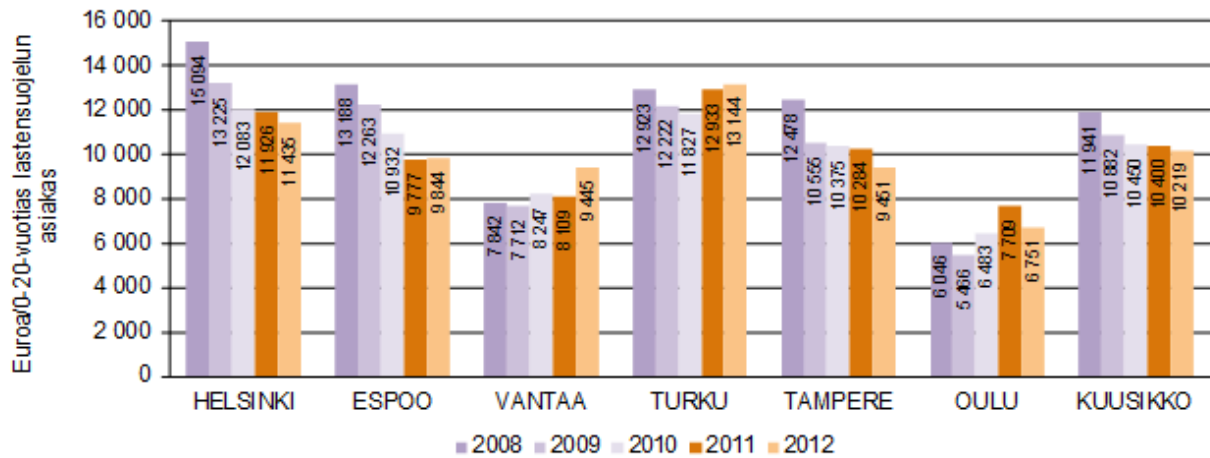

Kokonaiskustannukset

Tampere oli ainoa, jossa deflatoidut kokonaiskustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Helsingissä kokonaiskustannukset pysyivät lähes samana edellisvuoteen verrattuna ja kustannukset nousivat Turussa (+4,3 %), Espoossa (+4,2 %) ja Vantaalla (+7 %). Huolimatta kustannusten noususta Vantaalla vuonna 2013, on Vantaan käyttämä euromäärä kuutoskaupunkien toiseksi pienin, kun kustannukset suhteutetaan 0-20-vuotiaisiin lastensuojelun asiakkaisiin.

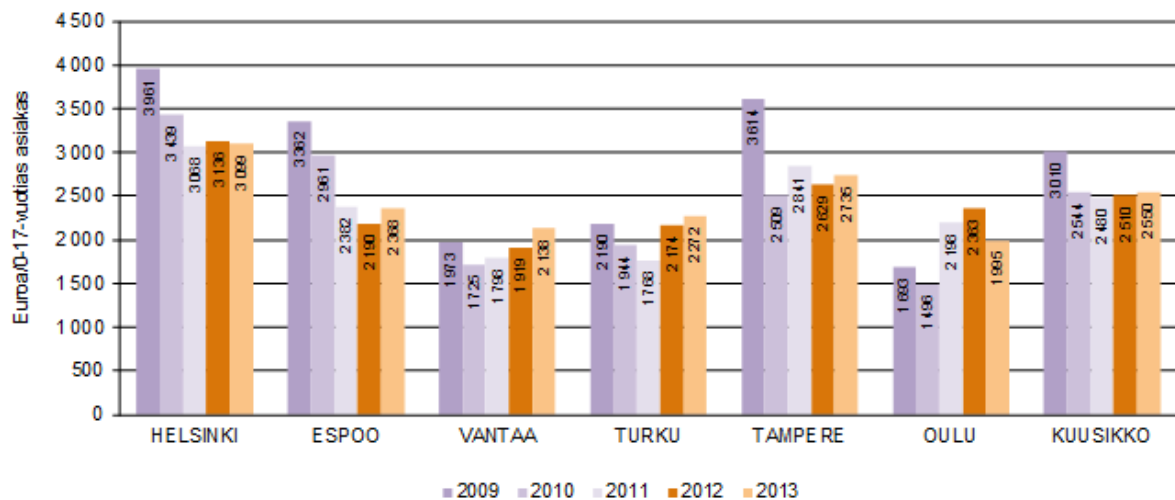

Lastensuojelun kokonaiskustannukset suhteessa 0 – 20-vuotiaisiin lastensuojelun asiakkaisiin vuosina 2009-2013

Tarkasteltaessa avohuollon kokonaiskustannuksia erikseen ovat Vantaan kustannukset asiakasta kohden toiseksi pienimmät Oulun jälkeen. Kuusikko -kunnista Helsingin kustannukset ovat suurimmat.

Avohuollon kokonaiskustannukset avohuollon 0 – 17-vuotiaista asiakasta kohden vuosina 2009-2013

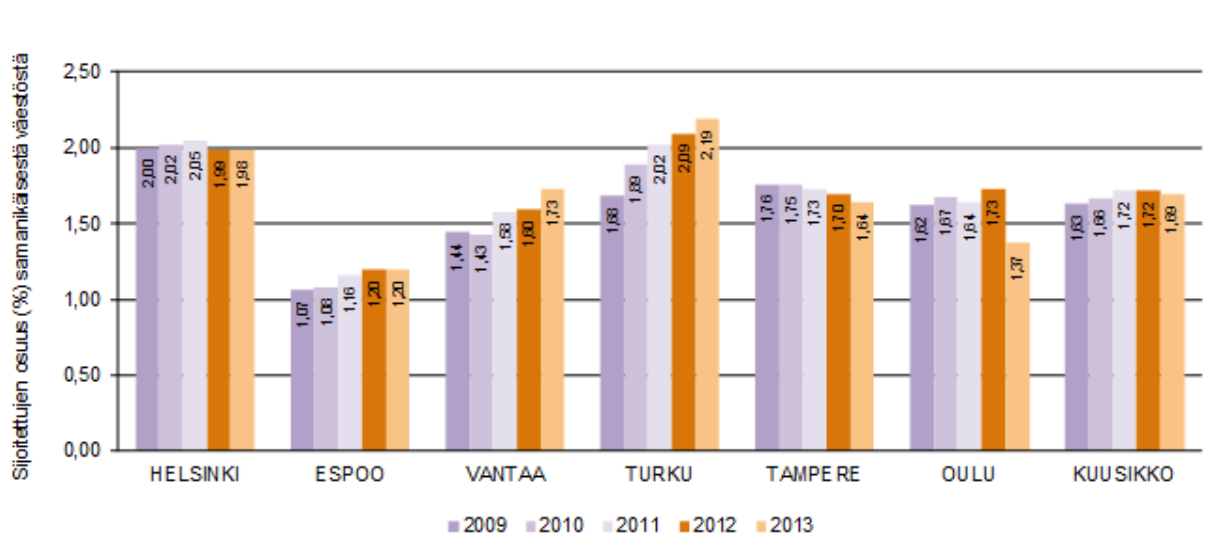

Sijoitetut lapset

Vantaalla sijoitettujen lasten määrä oli 776. Lisäystä edelliseen vuoteen on 9,3 %. Ikäryhmittäin tarkasteltuna eniten sijoitettuna on peruskouluikäisiä lapsia. Muissa kunnissa lukumäärässä ei tapahtunut suuria muutoksia.

Kodin ulkopuolelle sijoitettuna olleiden 0 – 17-vuotiaiden osuus (%) samanikäisestä väestöstä Kuusikko-kunnissa vuonna 2013

Sijoitusten kustannukset ovat suurin menoerä lastensuojelun kokonaiskustannuksissa. Sijoitusten (deflatoidut) kokonaiskustannukset nousivat Vantaalla 7,8 %. Sijoitusten kustannukset alle 18-vuotiasta kohden olivat Kuusikko-kunnissa keskimäärin 836 euroa ja Vantaalla 837 euroa. Sijoitettuna ollutta lasta kohden kustannukset olivat keskimäärin 49 505 euroa ja Vantaalla 48 337 euroa, joka oli Oulun jälkeen toiseksi alhaisin. Hoitovuorokausien keskimääräiset hinnat eri hoitomuodoissa ovat omissa laitoksissa 328 e/vrk, ostopalvelulaitoksissa 268 e/vrk ja toimeksiantoon perustuvassa perhehoidossa 92 e/vrk.

Palvelurakenteen muutoksen myötä laitossijoituksia pyritään vähentämään ja perhehoitoa lisäämään. Kaikissa Kuusikko-kunnissa perhehoidon osuus onkin kasvanut ja vastaavasti laitoshoidon osuus pienentynyt. Perhehoidon kustannukset ovat huomattavasti laitoshoidon pienemmät. Laitoshoidon osuus sijoitusten kokonaiskustannuksista Vantaalla on 78,1 % ja perhehoidon osuus 21,9 %. Perhehoidon osuus sijoitusten hoitovuorokausista on Vantaalla 45,3 % ja lisäystä edelliseen vuoteen on 1,5 %.

Kuusikko-raportin mukaan Vantaan jälkihuollon asiakasmäärä on laskenut 37,3 %. Tieto on siltä osin virheellinen, että asiakasmäärään on laskettu pelkästään jälkihuollon sosiaaliohjauksen asiakkaat. Jälkihuollossa on vähintään 80 asiakasta, jotka ovat pelkästään sosiaalityön asiakkaana ja heitä ei ole huomioitu jälkihuollon asiakasmäärää laskettaessa.

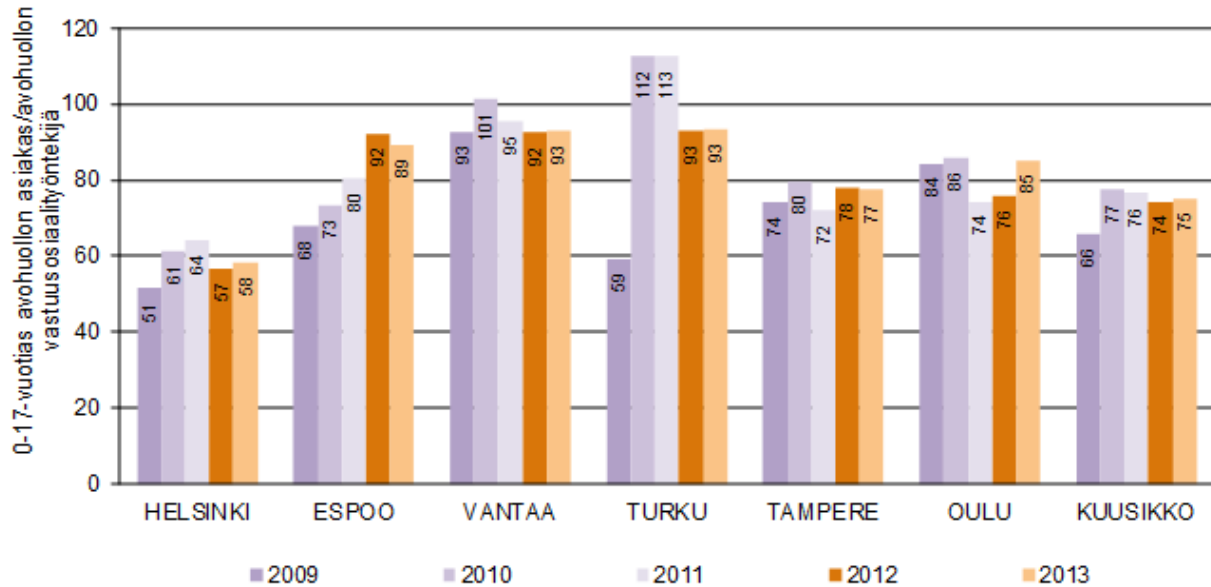
Lastensuojelun henkilöstö

Vantaan lastensuojelussa työskenteli vuonna 2013 samanaikaisesti yhteensä 285 henkilöä. Kunnallisen laitoshuollon ja perhekuntoutustyön henkilöstön osuus on 126. Ammattiryhmistä sosiaalityöntekijöitä on 72 ja sosiaaliohjaajia sekä perhetyöntekijöitä 65.

Vantaan lastensuojelun avohuollossa oli lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä 56 ja asiakkaita työntekijää kohden 93. Mukaan on laskettu vuoden aikana asiakkaana olleet 0-17 -vuotiaat, eikä siitä voi suoraan päätellä, kuinka monta asiakasta yhdellä sosiaalityöntekijällä on kerrallaan. Asiakasmäärät vaihtelivat Helsingin 58 asiakkaasta Turun ja Vantaan 93 asiakkaaseen vuoden aikana.

Avohuollon asiakasmäärä (0 – 17-vuotiaat) yhtä avohuollon vastuusosiaalityöntekijän vakanssia kohden vuosina 2010 - 2013 (ilman sijais- ja jälkihuoltoa)

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.10.2014 § 7

Perhepalvelujen johtajan esitys:

Merkittään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaalina luottamushenkilöiden extranetissä:

- Raportti 2013 (ladattavissa myös Kuusikko-työryhmän nettisivuilta: www.kuusikkokunnat.fi)
- Diasarja 2013

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Palvelupäällikkö Jaana Vilpas, puh. 09 8392 8749, jaana.vilpas@vantaa.fi